

פרשת מסעי תשפ"ב – איך פורצים גבולות בכל בוקר מחדש?

1. **במדבר לג:** אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן: ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם ... ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר... ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין: ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה: ויסעו מדפקה ויחנו באלוש: ויסעו מאלוש ויחנו ברפידם - **צורור המור פרשת מסעי:** בכל התורה כולה אין דבר שיראה שהוא שלא לצורך כמו אלו המסעות.

אלשיך: למה מונה המסעות ולא החניות, כדרך העולם שאין מונים מקום שיצאו משם כי אם המקום שחנו בו? וגם אין אדם עושה עיקר מהנסיעה מכל אחד מהמקומות כי אם מה שהיה לו כשחנה בהם? **ליקוטי שיחות כג/226:** 'הליכה' בלשון התורה מסמלת את ההתקדמות אל היעד, אולם 'נסיעה' מדגישה את הציאה מהמקום, כמו בפרשתנו 'ויסעו מ...', או כמו שאמר האיש ליוסף: 'ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים נלכה דתינה' (וברש"י: 'הסיעו עצמן מן האחוה', שעקרו עצמם מהרגש הטבעי של האהבה לאחיהם). וכן 'ויסע משה את ישראל מים סוף' וברש"י: 'הסיעם בעל כרחם (כי רצו להתעכב לאסוף מביזת הים). וכך מתרגמים את המילה 'ויסע' - 'ועקר', כמו שופטים טז, יד: 'ויסע את היתד' ובמצודות שם: 'ועקר'.

ליקוטי תורה לרבינו הזקן פרשתנו פחג: להבין לשון 'אלה מסעי' – שהוא לשון רבים – 'אשר יצאו מארץ מצרים', והרי מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסיעה ראשונה שיצאו מרעמסס?

2. **מורה נבוכים חלק ג פרק נ:** אלו הספורים שיחשבו רבים שאין תועלת בזכרם... ומזה הזכרת המסעות שיראה שזכר מה שאין תועלת בו כלל ... [ואולם] הצורך בו גדול מאד, מפני שכל הנסים אין אמתתם ברורה רק למי שראם, אך לעתיד יהיה זיכרונם סיפור ואפשר שיכזיבם השומע ... [כמו] עמוד ישראל במדבר ארבעים שנה והמציא בו המן בכל יום, והמדבר ההוא כמו שזכר הכתוב 'נחש שרף ועקרב וצמאון אֶשֶׁר אין מים' ... וכאשר ידע ה' יתעלה שאפשר לפקפק באלו המופתים בעתיד ויחשבו שעמידתם היתה במדבר קרוב מן הישוב שאפשר לאדם לעמוד בו ... מפני זה ... חזק עניני אלו הפלאים בְּבֵאוֹר המסעות ההם, שידעו גודל הפלא בישיבת מין האדם במקומות ההם ארבעים שנה.

רש"י: למה נכתבו המסעות? להודיע חסדיו של מקום שאף שגזר עליהם לטלטלם ולהניעם במדבר, לא תאמר שהיו נעים ומטולטלים ממסע למסע כל ארבעים שנה ... שהרי אין כאן אלא ארבעים ושתים מסעות - צא מהם י"ד שכולם היו בשנה ראשונה, קודם גזירת המרגלים... ועוד הוצא משם שמונה מסעות שהיו לאחר מיתת אהרן ... נמצא שכל שמנה ושלישים שנה לא נסעו אלא עשרים מסעות.

רמב"ן: מכתב המסעות מצות ה' היא... **לא נתגלה סודו** וזהו "ויכתוב משה את מוצאיהם... על פי ה'". **דגל מחנה אפרים ד"ה ויכתוב משה:** שמעתי בשם אדוני זקני כי כל המסעות היו מ"ב והם **אצל כל אדם מיום היוולדו עד שובו אל עולמו.** כי מיום הלידה והוצאתו מרחם אמו הוא בחינת יציאת מצרים כנודע ואחר כך נוסע ממסע למסע עד בואו לארץ החיים העליונה... ובוודאי נכתבו המסעות בתורה להורות הדרך הישר לאיש הישראלי לידע הדרך אשר ילך בו כל ימי חייו ליסע ממסע למסע.

3. **ליקוטי שיחות כג/227:** התכלית בסיפור המסעות הוא לומר שה'חניות' – **השגת המדרגות** בעבודת ה' - אין השלמות והגמר של יציאת מצרים, אלא דווקא **היציאה** מהמצרים בכל חניה, מההישארות בהגבלה אפילו של קדושה. אין להיעמד בחניה אחת ותכלית החניות היא בעיקר ל'חזרו ונסעו'. **ליקוטי שיחות ב/348:** לכן נאמר 'אלה מסעי' ... אשר יצאו מארץ מצרים' (אף שכבר במסע הראשון יצאו משם), שכן כל עוד לא הגיע ל'ירדן ירחו', הוא **עדיין במצרים, שהרי ביחס לדרגה העליונה** הוא עדיין במצרים, במיצר וגבול. וזהו הרמז בסיפור מ"ב המסעות, שלמרות שהתקדמו כמה מסעות, הנה לגבי המדרגות העליונות יותר היו בבחינת מצרים ולא עצרו עד שהגיעו לארץ ישראל.

ויקרא כג: אם בחקתי תלכו ואת מצותיו תשמרו - **רש"י:** שתהיו **עמלים בתורה.** **חגיגה ט:** אמר בר ה' הי להלל: מאי דכתיב (מלאכי ג, יח) 'ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשר לא עבדו', היינו צדיק היינו עובד אלקים היינו רשע היינו אשר לא עבדו? א"ל 'עבדו ולא עבדו' תרוייהו צדיקי גמורי נינהו [ובכל זאת נקרא 'אשר לא עבדו', ד] אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד. צא ולמד משוק של חמרין שמסיעים עשרה פרסי בזזא, ואחד עשר פרסי בתרי זוזי (ישכיר לך אדם חמורו בזוז אחד, שכבר נהגו כן, אבל אם תאמר לו לילך פרסה יותר - ישאלך שני זוזים, כי הוא יותר מרגילותו).